

STICHTING METRO PENSIOENFONDS

Jaarverslag 2013

4 juni 2014

Stichting Metro Pensioenfonds
Spaklerweg 50-52
1096 BA Amsterdam
Postbus 22579
1100 DB Amsterdam-Zuidoost

INHOUD

Meerjarenoverzicht van Kerncijfers en kengetallen.....	4
Karakteristieken van het pensioenfonds	5
Bestuursverslag.....	9
Algemeen	10
Goed pensioenfondsbestuur	11
Pensioenbeleid	16
Beleggingsbeleid.....	18
Financiële en actuariële aspecten	21
Risico's.....	26
Vooruitblik op 2014.....	30
Verslag van het Verantwoordingsorgaan.....	31
Verslag intern toezicht.....	32
Jaarrekening	33
Balans per 31 december 2013	34
Staat van baten en lasten over 2013.....	35
Kasstroomoverzicht over 2013	36
Toelichting	37
Toelichting balans	43
Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen	53
Toelichting staat van baten en lasten	54
Overige gegevens	58
Actuariële verklaring	60
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	62

MEERJARENOVERZICHT VAN KERNCIJFERS EN KENGETALLEN

Per 31 december	2013	2012	2011	2010	2009
Aantal verzekerden					
Actieve deelnemers	3.546	3.783	4.113	4.212	4.418
Gewezen deelnemers ('slapers')	4.645	4.502	4.256	4.067	4.070
Gepensioneerden	1.737	1.689	1.644	1.549	1.520
Totaal	9.928	9.974	10.013	9.828	10.008
Pensioenen					
Kostendekkende premie	13.729	14.503	12.822	12.203	14.592
Gedempte premie	10.347	11.056	11.428	11.914	13.332
Feitelijke premie	16.821	17.765	18.145	18.672	18.945
Uitvoeringskosten	979	1.013	1.096	1.129	1.472
Uitkeringen	9.316	9.615	9.780	9.685	9.197
Toeslagverlening (%)					
Actieve deelnemers	2,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Inactieve deelnemers	0,90	0,00	0,00	0,00	1,16
Vermogen en solvabiliteit					
Aanwezig eigen vermogen	59.412	27.321	3.396	23.931	18.549
Vereist eigen vermogen	56.860	50.179	45.060	43.216	38.596
Minimaal vereist eigen vermogen	13.871	14.175	13.106	11.471	10.418
Voorziening pensioenverplichtingen e.r.	316.860	322.150	297.857	254.903	226.479
Dekkingsgraad (%)	118,7	108,5	101,1	109,4	108,2
Benodigde dekkingsgraad (%)	117,9	115,6	115,1	117,0	117,0
Beleggingen					
Balanswaarde	374.965	347.540	300.319	277.007	243.246
Beleggingsopbrengsten	20.110	41.474	16.150	25.656	23.961
Beleggingsrendement (%)					
Totale portefeuille	5,8	13,9	6,1	10,5	11,2
Benchmarkrendement portefeuille	5,6	12,7	7,1	11,4	12,0

Alle bedragen x duizend euro.

KARAKTERISTIEKEN VAN HET PENSIOENFONDS

Profiel

De Stichting Metro Pensioenfonds is opgericht in 1982 en statutair gevestigd in Amsterdam, en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41179463. Metro Pensioenfonds is een ondernemingspensioenfonds, verbonden aan Metro Cash & Carry Nederland B.V. (Makro) en zijn aangesloten ondernemingen. Makro heeft met zijn werknemers een pensioenregeling afgesproken. De pensioenregeling is ondergebracht bij het pensioenfonds.

In het gevoerde beleid staat het belang van de deelnemers en gepensioneerden altijd voorop. Het bestuur van het pensioenfonds heeft hierbij als belangrijkste taak te zorgen voor een goede financiële beheersing en een evenwichtige belangenafweging. Zo kan de hoofddoelstelling het beste worden gerealiseerd: inkomen verzorgen bij ouderdom, arbeidsongeschiktheid en overlijden. Vertrouwen van belanghebbenden dat het pensioenfonds deze taak serieus neemt en goed uitvoert, is een voorwaarde voor de continuïteit van het pensioenfonds. Het bestuur heeft een missie en visie gedefinieerd.

Missie

Veiligheid, zekerheid en continuïteit bieden aan alle deelnemers en pensioengerechtigden.

Visie

Ons beleid richt zich op voldoende rendement tegen aanvaardbare risico's, een kostenefficiënte werkwijze en organisatie en een open communicatie aan alle deelnemers en andere belanghebbenden.

Organisatie

Bestuur

Metro Pensioenfonds staat onder leiding van een bestuur dat is samengesteld uit (vaste) vertegenwoordigers van de werkgever en (periodiek aftredende) vertegenwoordigers van de werknemers en een (periodiek aftredende) vertegenwoordiger van de gepensioneerden. Op 4 juni 2014 is het bestuur als volgt samengesteld:

NAMENS WERKGEVER

Functie	Naam	Dagelijkse functie	Vanuit	Aftredend
Voorzitter	A.F. Rijksen	Financieel directeur	Makro	Vast lid
Algemeen lid	N. Mol	Raadgevend actuaaris	Extern	Vast lid
Algemeen lid	M. van Veenendaal	Compensation & Benefits Advisor	Makro	Vast lid

NAMENS WERKNEMERS EN PENSIOENGERECHTIGDEN

Functie	Naam	Dagelijkse functie	Vanuit	Aftredend
Secretaris	P. Dijkstra	Gepensioneerd	Makro	2015
Algemeen lid	F.T. Duijst	Head of Controlling	Makro	2017
Algemeen lid	C.W. Ittmann	Gepensioneerd	Pensioengerechtigden	2016

De drie vaste bestuursleden zijn benoemd door de directie van Makro; twee periodiek aftredende bestuursleden door de Groepsondernemingsraad. De raad streeft bij de benoemingen naar een evenwichtige vertegenwoordiging van de verschillende groepen belanghebbenden. Het derde bestuurslid is gekozen door en uit de pensioengerechtigden.

De heer H. Langeveld is op 31 december 2013 uit dienst van Makro getreden; tegelijk is zijn bestuurslidmaatschap geëindigd. De heer Langeveld was gedurende 13 jaar voorzitter van het bestuur.

Met ingang van 7 mei 2014 is de heer Rijksen als voorzitter van het pensioenfondsbestuur benoemd. In de vorig jaar ontstane vacature is voorzien met de benoeming van mevrouw Van Veenendaal, eveneens per 7 mei 2014.

De heer R.A. Klein Heerenbrink doet als aspirant-lid mee in het bestuur, om ervaring op te doen. De bedoeling is dat hij in 2015 tot het bestuur toetreedt. De heer Klein Heerenbrink is manager van de productieadministratie en -planning bij ICN, onderdeel van Makro.

Bestuursmanagement

Mol & Pensioen voert het bestuursmanagement van het fonds en verzorgt samen met de secretaris de dagelijkse operationele zaken. Het bestuursmanagement ondersteunt het dagelijks bestuur en de bestuurscommissies bij hun beleidsvoorbereidende en -uitvoerende taken.

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van Metro Pensioenfonds wordt gevormd door de voorzitter en de secretaris. Alle operationele besluiten worden voorgelegd aan ten minste één medebestuurder. Het dagelijks bestuur heeft uitsluitend bevoegdheden die zijn vastgelegd in de statuten en reglementen.

Bestuurscommissies

De werkzaamheden zijn binnen het bestuur verdeeld over drie commissies: de administratiecommissie, de beleggingscommissie en de commissie financiën. De commissies hebben zowel een beleidsvoorbereidende als een beleidsuitvoerende taak.

De beleggingscommissie bestaat uit de heren Dijkstra, Duijst en Mol. De heren Klein Heerenbrink en Mol vormen samen de commissie financiën, die onder meer de begroting bewaakt en het jaarverslag voorbereidt. De heer Ittmann vormt samen met mevrouw Van Veenendaal (sinds 2014) de administratiecommissie, die vooral verantwoordelijk is voor het toezicht op de correcte uitvoering van de pensioenregeling. De heer J.P. Olarte is intern administrateur bij de werkgever en neemt deel aan de administratiecommissie.

Verantwoordingsorgaan

In het verantwoordingsorgaan zijn de deelnemers en de pensioengerechtigden evenredig op basis van onderlinge getalsverhoudingen vertegenwoordigd. De werkgever heeft een zetel. De samenstelling van het verantwoordingsorgaan is als volgt:

Naam	Namens
H. Pluk	Deelnemers
J. Platteel	Pensioengerechtigden
F. Repko	Werkgever

De belangrijkste taak van het verantwoordingsorgaan is een oordeel geven over het handelen van het bestuur, het uitgevoerde beleid en toekomstige beleidskeuzes. Daarnaast heeft het verantwoordingsorgaan op een aantal gebieden adviesrecht.

Intern toezicht

Het intern toezicht beoordeelt of het bestuur procedures juist volgt en zorgvuldig tot besluitvorming komt. Het ziet daarbij toe op adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur. Het intern toezicht wordt bij Metro Pensioenfonds vanaf

2014 verzorgd in de vorm van jaarlijkse visitatie door drie onafhankelijke personen. De heer S. van der Valk is lid van de visitatiecommissie; de overige leden worden nog benoemd.

Externe dienstverleners

Het bestuur van Metro Pensioenfonds heeft de dagelijkse uitvoering van de werkzaamheden uitbesteed aan een aantal uitvoeringsorganisaties. Deze werkzaamheden betreffen vermogensbeheer en pensioenadministratie. Het voeren van de deelnemers-, financiële en uitkeringsadministratie is uitbesteed aan ACS HR Solutions Nederland B.V. (Xerox Services). De vermogensbeheerders zijn Vanguard voor vastrentende beleggingen, Fidelity voor aandelenbeleggingen en Altera voor vastgoedbeleggingen. Kas Bank is de bewaarder van de beleggingen (custodian) en verzorgt de valuta-afdekking en de beleggingsadministratie.

Het bestuur heeft Towers Watson aangesteld als actuaire van het fonds en KPMG als accountant. Het functioneren van beiden wordt in principe jaarlijks beoordeeld als onderdeel van de evaluatie van de jaarafsluiting.

BESTUURSVERSLAG

Algemeen

Goed Pensioenfondsbestuur

Pensioenbeleid

Beleggingsbeleid

Financiële en actuariële aspecten

Risico's

Vooruitblik op 2014

Algemeen

Ondanks dat de financiële crisis nog aanhoudt, heeft Metro Pensioenfonds een goed jaar gehad. De dekkingsgraad is omhoog gegaan, het herstel van de financiële positie heeft zich voortgezet en het reservetekort is zelfs weggewerkt. Voor het eerste sinds een aantal jaren heeft het bestuur de pensioenen weer verhoogd. De situatie blijft nog wel onzeker, het herstel is nog niet solide.

Dekkingsgraad omhoog

In 2013 haalde het pensioenfonds een positief rendement op onze beleggingen van 5,8%. Vooral stijgende aandelenkoersen hebben hiertoe geleid. Door de gestegen rente zijn de vastrentende waarden wel minder geworden, maar de voorziening pensioenverplichtingen (VPV) eveneens. Dankzij het hoge rendement op aandelen en een aangepaste rentestructuur voor de waardering van de pensioenverplichtingen steeg onze dekkingsgraad behoorlijk in 2013, van 108,5% naar 118,7%. Daarmee is het reservetekort weggewerkt.

Pensioenen weer verhoogd

Voor de toekenning van een toeslag op de pensioenen hanteert het bestuur een beleid waarbij de toeslag afhankelijk is van de dekkingsgraad. Voor actieve deelnemers wordt daarbij gekeken naar de verhoging van de cao-salarissen in de groothandel in levensmiddelen. Voor gepensioneerden en gewezen deelnemers is de prijsinflatie het uitgangspunt. De cao-verhoging heeft in 2013 2% bedragen; de prijsinflatie was 0,9%. Met de toekenning van een volledige toeslag per 1 januari 2014 blijft de dekkingsgraad boven het vereiste niveau.

Nieuwe pensioenregeling

Makro heeft met zijn werknemers een nieuwe pensioenregeling afgesproken. De pensioenleeftijd is verhoogd van 65 jaar naar 67 jaar. Voor de uitvoering van de regeling hebben Makro en het pensioenfonds afspraken gemaakt in een nieuwe uitvoeringsovereenkomst.

Goed pensioenfondsbestuur

In 2014 treedt de Wet versterking bestuur pensioenfondsen in werking. Deze wet schrijft een aantal mogelijkheden voor het bestuursmodel voor. Deze modellen zijn erop gericht om de evenwichtige belangenbehartiging in de besturing van een pensioenfonds te versterken en de rolverdeling tussen de verschillende organen in de structuur van het pensioenfonds te optimaliseren.

Het bestuur van het fonds heeft het bestaande model, waarbij het bestuur paritair is samengesteld uit vertegenwoordigers van de werkgever, deelnemers en gepensioneerden, geëvalueerd en aan de nieuwe wetgeving getoetst. De samenwerking in het bestuur functioneert goed. Er is ruime ervaring en deskundigheid beschikbaar en de bestuursleden hebben voldoende tijd voor hun functie. Besloten is om het paritaire model te handhaven, met een uitbreiding van verantwoordelijkheden voor het verantwoordingsorgaan en een verandering van het intern toezicht. Bij zijn keuze heeft het bestuur overwogen dat het bestuur evenwichtig is samengesteld uit eigen geledingen, en dat bij besluitvorming de belangen van alle groepen worden gewogen. Het bestuur wil nauw betrokken blijven bij de eigen onderneming en de deelnemers; door de brede bestuurssamenstelling kunnen alle belanghebbenden zich vertegenwoordigd voelen.

Integere bedrijfsvoering

Elk Nederlands pensioenfonds moet maatregelen treffen die goed pensioenfondsbestuur waarborgen. Dit volgt uit de code pensioenfondsen die is opgesteld door de Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid. De code pensioenfondsen is vanaf 1 januari 2014 in de plaats gekomen van de principes voor goed pensioenfondsbestuur en is gericht op bestuur, toezicht en verantwoording afleggen. De code is verankerd in het stelsel van bestaande wet- en regelgeving.

Het beleid van Metro Pensioenfonds is gericht op een integere bedrijfsvoering. Dit houdt onder meer in:

- Adequate administratieve organisatie en interne controle (AO/IC)
- Analyse en beheersing van financiële en niet-financiële risico's
- Voorkomen van belangenverstremming
- Open communicatie en transparant over gevoerde beleid

Naleving wet- en regelgeving

Het bestuur is niet bekend met overtredingen van de wet- en regelgeving.

De code pensioenfondsen wordt nageleefd met de beste intenties. Voor het bestuur zit de waarde ervan in de dialoog en afgewogen besluitvorming, meer dan in het naleven van de letter van de code. Zaken waarvan Metro Pensioenfonds van de code afwijkt, zijn:

- Er is geen aparte noodprocedure opgesteld, anders dan voor het geval van een crisissituatie. De lijnen tussen bestuursleden en uitvoerders zijn zo kort dat in een noodsituatie direct contact vanzelfsprekend is en snelle besluitvorming kan worden afgestemd.
- Er is geen klokkenluidersregeling opgesteld omdat er geen personen betrokken zijn die financieel afhankelijk zijn van het pensioenfonds.
- De evaluatie van het bestuur is een continu proces. Externe hulp daarbij wordt niet overwogen omdat het niet in waarde toevoegt, maar wel tot hogere kosten leidt.
- Het bestuur zorgt voor geschiktheid, complementariteit en continuïteit in het bestuur. Het houdt daarbij rekening met opleiding, achtergrond en persoonlijkheid. Diversiteit is in de samenstelling van het bestuur aanwezig, maar geen doel op zich. Om de continuïteit niet in gevaar te brengen gelden er geen maximale zittingstermijnen voor bestuursleden of andere organen.

De bestuursleden ondertekenen ieder jaar de gedragscode. Alle bestuursleden verklaren in een bestuursvergadering zich te houden aan de gestelde gedragsregels. Metro Pensioenfonds heeft geen aparte compliance officer.

Klachten en geschillen

Metro Pensioenfonds heeft een klachten- en geschillenregeling. In het boekjaar zijn geen klachten ontvangen.

Toezichthouder

DNB voerde in het verslagjaar enige algemene onderzoeken uit. Onderzocht werden onder meer de voorbereiding naar een nieuw pensioencontract, de voortgang naar invoering van een nieuw bestuursmodel, de overgang van het betalingsverkeer op sepa en de kosten van het vermogensbeheer.

De uitkomsten van het onderzoek naar de kosten van het vermogensbeheer zijn bemoedigend voor Metro Pensioenfonds. Ons beleid werd door de uitkomsten bevestigd, de kosten van Metro Pensioenfonds bedragen nauwelijks meer dan 40% van het gemiddelde. Dat is relatief erg laag. Niettemin, streeft het bestuur naar nog lagere kosten voor vermogensbeheer door verdere vereenvoudiging van het beleggingsbeleid.

De transitie naar een nieuwe pensioenregeling verloopt eveneens bevredigend. Per 1 januari 2014 is een nieuwe regeling ingevoerd die al voldoet aan de fiscale eisen. Zodra wetgeving over het financiële toetsingskader (FTK) bekend wordt, zal bezien worden in hoeverre de regeling nog moet worden aangepast.

De bestuursstructuur van Metro Pensioenfonds is geëvalueerd en zodanig aangepast dat het al voldoet aan wetgeving per 1 juli 2014. Vanzelfsprekend is het pensioenfonds met z'n betalingsverkeer volledig over op sepa.

Beloning bestuur

Gepensioneerde leden van het bestuur en het verantwoordingsorgaan ontvangen een vacatievergoeding per vergadering en kilometervergoeding voor reizen. Er worden geen andere vergoedingen aan bestuursleden ten laste van het fonds verstrekt. Vergoedingen aan externe bestuursleden komen voor rekening van de werkgever.

Statuten

De statuten zijn voor het laatst in 2011 bij de notaris gepasseerd. In het boekjaar zijn ze onveranderd gebleven. Als gevolg van de Wet versterking bestuur pensioenfondsen wordt in 2014 de organisatie van het pensioenfonds op detailpunten aangepast, hetgeen tot een aanpassing van de statuten leidt.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur van Metro Pensioenfonds heeft in 2013 zes maal vergaderd. De belangrijkste onderwerpen in de bestuursvergaderingen waren:

- De nieuwe pensioenregeling die op 1 januari 2014 in werking is getreden, en de gevolgen voor premie en pensioenopbouw voor specifieke groepen deelnemers; dit onderwerp stond iedere vergadering op de agenda
- Nieuwe fondsdocumenten (pensioenreglementen, uitvoeringsovereenkomst, abtn)
- Aanpassing in het beleggingsbeleid, in het bijzonder de afdekking van het renterisico
- Evaluatie van het bestuursmodel en formuleren van randvoorwaarden voor het gewenste model in de toekomst; dit naar aanleiding van nieuwe wetgeving
- De jaarstukken 2012, en de aanbevelingen naar aanleiding hiervan van de accountant, actuaire en de audit-commissie
- De ontwikkeling van de financiële positie gedurende het jaar en de toeslagverlening per 1 januari 2014

Intern toezicht en verantwoordingsorgaan

Het bestuur van Metro Pensioenfonds besteedt veel aandacht aan de opzet en inrichting van de organisatie, inclusief de interne beheersing. Statutair is vastgelegd hoe het bestuur omgaat met zijn rol en invulling geeft aan begrippen als goed bestuur, verantwoording en intern toezicht. Een goede samenwerking tussen de verschillende organen draagt bij aan de professionaliteit. Voor het verantwoordingsorgaan en de visitatiecommissie is er tevens de gelegenheid voor onderlinge afstemming.

De audit-commissie (v/a 2014 visitatiecommissie) heeft over 2012 voor het laatst een audit uitgevoerd. Volgend jaar wordt over 2014 voor het eerst in de nieuwe samenstelling een audit uitgevoerd. Over de aanbevelingen die de audit-commissie en het verantwoordingsorgaan over 2012 hebben gedaan, heeft het bestuur aan hen teruggekoppeld.

Uitbesteding

Omdat Metro Pensioenfonds geen rechtstreeks zicht heeft en geen directe controle uitvoert op de processen van de externe dienstverleners stelt het bestuur kwaliteitseisen aan de organisaties die bij de uitvoering zijn betrokken. Afspraken met hen worden periodiek geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Dit is conform de beleidsregel uitbesteding van DNB. De dienstverlening van de administrateurs, de vermogensbeheerders en de custodian worden gecertificeerd (ISAE, of ISO). Een onafhankelijke instelling beoordeelt jaarlijks of het kwaliteitssysteem aan de gestelde normen voldoet.

Een keer per kwartaal controleert het bestuur de voortgang van de administratie aan de hand van de SLA-rapportage van de administrateur. Daarnaast voert de administratiecommissie regelmatig overleg over de dienstverlening. Uit de ISO-rapportage over 2013 blijkt dat er geen afwijkingen zijn geconstateerd. De effectiviteit van de corrigerende maatregel op de afwijking van de vorige audit kon worden geverifieerd.

Aan de hand van de beleggingsrapportages en met hulp van een extern deskundige monitort het bestuur de prestaties van de vermogensbeheerders. Uit hun ISAE-rapportages blijkt dat alle processen in overeenstemming met de omschreven procedure worden uitgevoerd. Er zijn geen afwijkingen geconstateerd die nadelig van invloed kunnen zijn voor de dienstverlening aan Metro Pensioenfonds.

Ook voor wat betreft de dienstverlening van de custodian bestudeert het bestuur jaarlijks de ISAE-rapportage. De rapportage over 2013 (type 2) laat zien dat alle controledoelstellingen, voor zowel de dienstverlening als voor de ondersteunende ICT (informatie, communicatie en technologie), zijn gehaald.

Communicatie

Ieder jaar stuurt Metro Pensioenfonds het Uniform Pensioenoverzicht (UPO) naar zijn deelnemers. Het belangrijkste doel van het UPO is deelnemers op een toegankelijke manier meer inzicht in hun opgebouwde pensioen te geven. Medewerkers kunnen met de pensioenplanner op onze website www.metropensioenfonds.nl ook een proefberekening maken van hun pensioen. Elke deelnemer heeft hiervoor een unieke login ontvangen.

Het bestuur heeft in het communicatieplan uitvoerig beschreven hoe invulling wordt gegeven aan de informatieverplichting conform de eisen van de Pensioenwet. Voor het informeren van de deelnemers maakt het pensioenfonds onder andere gebruik van een website. Naast

nieuwsberichten met een meer algemeen karakter wordt daar ook op kwartaalbasis melding gemaakt van de ontwikkeling van de dekkingsgraad van het fonds.

Toeslagenmatrix

Pensioenfondsen moeten voorgeschreven teksten gebruiken bij het informeren van deelnemers over voorwaardelijke toeslagen (indexatie). Hierbij zijn pensioenfondsen verplicht de tekst van de voorwaardelijkheidsverklaring in zijn geheel over te nemen. De tekst van de toeslagenmatrix wordt consequent gebruikt in verschillende communicatiemiddelen van Metro Pensioenfonds.

Deskundigheid

Autoriteit Financiële Markten (AFM) en DNB hebben een gezamenlijke beleidsregel deskundigheid voor beleidsbepalers van financiële instellingen opgesteld. Hiermee hebben ze willen verduidelijken welke eisen zij aan deskundigheid van onder meer pensioenfondsbestuurders stellen en welke aspecten zij bij de toetsing ervan in aanmerking nemen. Het deskundigheidsplan van Metro Pensioenfonds voldoet aan de beleidsregel. In het deskundigheidsplan wordt aandacht geschonken aan deskundigheid, vaardigheden, visie en gedrag. Het bestuur van Metro Pensioenfonds bewaakt de deskundigheid van zijn leden in de bestuursvergaderingen en door hen minimaal eenmaal per drie jaar te evalueren.

Het bestuur heeft in 2013 training gevolgd samen met het verantwoordingsorgaan en de audit-commissie. De training was op maat samengesteld en voorzag in kennisniveau 2 (oordeelsvorming in verband met besluitvorming). Tijdens de training is de transitie naar een nieuw pensioencontract (FTK) behandeld en is een evaluatie van het bestuursmodel gedaan.

In 2014 treedt de Wet versterking bestuur pensioenfondsen in werking. Deze wet schrijft een aantal mogelijkheden voor het bestuursmodel voor. Deze modellen zijn erop gericht om de evenwichtige belangenbehartiging in de besturing van een pensioenfonds te versterken en de rolverdeling tussen de verschillende organen in de structuur van het pensioenfonds te optimaliseren.

Het bestuur van het fonds heeft het bestaande model, waarbij het bestuur paritair is samengesteld uit vertegenwoordigers van de werkgever, deelnemers en gepensioneerden, geëvalueerd en aan de nieuwe wetgeving getoetst. Besloten is om het paritaire model te handhaven, met een uitbreiding van verantwoordelijkheden voor het verantwoordingsorgaan en een verandering van het intern toezicht. Bij zijn keuze heeft het bestuur overwogen dat het bestuur evenwichtig is samengesteld uit eigen geledingen, en dat bij besluitvorming de belangen van alle groepen worden gewogen. Het bestuur wil nauw betrokken blijven bij de eigen onderneming en de deelnemers; onafhankelijken in het bestuur heeft daarbij niet de voorkeur.

Pensioenbeleid

Er geldt een nieuw wettelijk fiscaal kader voor pensioenregelingen. Vanaf 2014 moet de pensioenleeftijd in principe 67 jaar zijn. In 2015 worden de fiscale eisen naar verwachting verder aangescherpt. Makro heeft hierop al voorgesorteerd en zijn pensioenregeling “fiscaalwaardig” gemaakt. De pensioenregeling biedt dekking ingeval van pensionering, overlijden of arbeidsongeschiktheid tijdens het dienstverband bij Makro:

- Een ouderdomspensioen dat wordt uitgekeerd vanaf de pensioendatum,
- Een partnerpensioen dat wordt uitgekeerd na het overlijden van de deelnemer;
- Een wezenpensioen dat wordt uitgekeerd na het overlijden van de deelnemer;
- Voortzetting van de pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid;
- Aanvulling op de WIA-uitkering boven het wettelijk maximumbedrag.

Kenmerken pensioenregeling

Voor medewerkers geboren op of na 1 januari 1950 dan wel in dienst ná 1 januari 2006, gelden de volgende voorwaarden:

Pensioenregeling 67 jaar	
Pensioensysteem	Middelloodregeling
Pensioenleeftijd	67 jaar
Pensioengevend salaris	Jaarsalaris, plus uitbetaald variabel inkomen en vaste werkvenstertoeslag
Toeslagverlening	Voor actieven: maximaal de algemene cao-loonsverhoging (GiL) Voor gepensioneerden: maximaal de prijsinflatie
Franchise	€ 12.133 voor 2014
Pensioengrondslag	Pensioengevend salaris verminderd met de franchise
Vakantietoeslag pensioengevend	Ja
Opbouwpercentage vast salaris	1,75%
Partnerpensioen	70% van ouderdomspensioen
Eigen bijdrage	6,25% over de pensioengrondslag voor bestaande medewerkers 8,33% over de pensioengrondslag voor nieuwe medewerkers

Toeslagenbeleid

Metro Pensioenfonds kent een voorwaardelijk toeslagenbeleid op basis van een vooraf bepaalde maatstaf (categorie D1 toeslagenmatrix). De ambitie is om de pensioenen jaarlijks te verhogen aan de hand van de loon- en prijsinflatie. De verhoging van de pensioenen is altijd voorwaardelijk, waarbij wordt gekeken naar de financiële positie van Metro Pensioenfonds. Het bestuur van Metro Pensioenfonds neemt het uiteindelijke besluit om wel of niet te verhogen, en met welk percentage. Het voorwaardelijke toeslagbeleid is overeenkomstig categorie D1 van de toeslagenmatrix die De Nederlandsche Bank hanteert.

De dekkingsgraad moet voor een normale volledige toeslag minimaal gelijk zijn aan die van het vereist eigen vermogen (thans ongeveer 118%). Voor een toeslag neemt Metro Pensioenfonds voor de actieve deelnemers de loonstijging in de CAO voor de Groothandel in Levensmiddelen als maatstaf. Deze stijging bedroeg in 2013 per 31 december 2,0%. Voor de indexatie van de ingegane pensioenen en de pensioenen van gewezen deelnemers kijken wij naar de afgeleide consumentenprijsindex (CPI) voor alle huishoudens. Voor 2013 kwam deze uit op 0,9%. Overeenkomstig het beleid zijn de pensioenen per 1 januari 2014 verhoogd met genoemde percentages.

Ontwikkelingen deelnemersbestand

In bijgaand overzicht is de ontwikkeling van het deelnemersbestand in aantallen weergegeven. In de kolom 'Percentage VPV' staat de procentuele verhouding van de groep deelnemers in de voorziening pensioenverplichting (VPV).

	Per 31 december 2013			Per 31 december 2012		
	Aantal verzekerden	Bedrag VPV in € 1.000	Percentage VPV	Aantal verzekerden	Bedrag VPV in € 1.000	Percentage VPV
Actieve deelnemers	3.546	125.382	40%	3.783	134.534	42%
Gewezen deelnemers	4.645	67.491	21%	4.502	60.834	19%
Gepensioneerden	1.737	123.390	39%	1.689	126.203	39%
Subtotaal	9.928	316.263	100%	9.974	321.571	100%
Voorziening invaliditeit		610			593	
Totale VPV		316.873			322.164	
Aandeel herverzekeraar in VPV		(13)			(14)	
Totale VPV eigen rekening		316.860			322.150	

Beleggingsbeleid

Het pensioenfonds belegt het vermogen volgens strategie voor 55% in vastrentende waarden, 35% in aandelen en 10% in vastgoed. Er wordt naar een minimale kaspositie gestreefd voor te verrichten betalingen. Het vermogensbeheer is uitbesteed aan respectievelijk Vanguard, Fidelity en Altera. De eerste twee zijn grote spelers op de pensioenmarkt. Altera is een lokale Nederlandse speler.

Het totale risiconiveau van het vermogen, in termen van potentiële koersfluctuaties, wordt gegeven de rendementsdoelstelling zo laag mogelijk gehouden. Dit wordt bereikt door onder meer spreiding van het vermogen over verschillende beleggingscategorieën, zorgvuldige beheersing van de risico's, nadruk leggen op behoud van vermogen en stabiele groei boven kortetermijnwinsten en afdekken van risicoposities met behulp van afgeleide beleggingsinstrumenten.

Vastrentende waarden

De vastrentende-waardenportefeuille bestaat grotendeels uit een fondsbelegging bij Vanguard, en enkele credits die resteren na de transitie van Aberdeen naar Vanguard. De fondsbelegging is een staatsobligatiefonds, Vanguard 20+ yr Euro Treasury index fonds. Het beleggingsfonds belegt in euro's uitgegeven staatsobligaties met een minimale rating van AA- en heeft de grootste posities in Duitsland en Frankrijk. De looptijd van de staatsobligaties is meer dan 20 jaar.

De portefeuille bij Vanguard wordt passief beheerd, wat inhoudt dat getracht wordt een opbrengst te halen die zo dicht mogelijk bij de benchmark ligt.

Aandelen

De aandelenbelegging bestaan uit participaties in een aandelenfonds; er wordt belegd in het Fidelity Select Global Equity Fund. De beleggingen worden wereldwijd gespreid over ontwikkelde markten. Door middel van licht actief beheer – gebaseerd op fundamentele analyse en een gestructureerde portefeuilleconstructie – wordt getracht de benchmark (MSCI World) te verslaan. Dit gebeurt door een eigen aandelenselectie zonder noemenswaardige afwijkingen van de benchmark-karakteristieken. Fidelity maakt zijn keuzes met behulp van kwantitatieve modellen.

Vastgoed

De vastgoedbeleggingen bestaan uit niet-beursgenoteerd Nederlands vastgoed en worden beheerd door Altera Vastgoed. De portefeuille is belegd in kantoren, woningen, winkels en bedrijfsruimten. De doelstelling is in alle beschikbare sectoren voor 25% te beleggen.

Overige categorieën

De overige beleggingen bestaan uit een kleine participatie in een hedgefonds, het Topiary Fund II plc. Dit fonds is sinds de kredietcrisis in liquidatie. Sinds 2012 is geen nieuw aflossingsschema meer vastgesteld, omdat de overgebleven beleggingen illiquide zijn. Een betaling in 2013 is wel gewoon ontvangen. Niettemin blijft de daadwerkelijke ontvangst van de nog openstaande € 309.000 onzeker.

Samenstelling beleggingsportefeuille

De verdeling van het belegd vermogen aan het einde van het jaar was als volgt:

Belegd vermogen (in € 1.000)				
Categorie	Norm	Bandbreedte	Ultimo 2013	Ultimo 2012
Vastrentende waarden	55%	45% - 65%	186.483 (49,9%)	192.080 (55,6%)
Aandelen	35%	25% - 45%	153.695 (41,2%)	119.329 (34,5%)
Vastgoed	10%	7,5% - 12,5%	24.914 (6,7%)	22.385 (6,5%)
Hedgefondsen	0%	-	309 (0,1%)	435 (0,1%)
Liquiditeiten	0%	0% - 10%	8.002 (2,1%)	11.581 (3,3%)
Totaal	100%		373.403 (100%)	345.810 (100%)
Derivaten	0%		1.562	1.730

Door de stijging van de aandelenmarkten is de waarde van de aandelen omhoog gegaan. De rentestijging heeft geleid tot een afname van de vastrentende waarden. Ondanks de daling van koopprijzen van woningen is het vastgoed in waarde toegenomen. Er zijn aankopen gedaan. De afname van de waarde van het hedgefonds komt door aflossingen.

Door de ontwikkelingen op de financiële markten zijn aan het einde van het jaar de aandelen wat overwogen en vastgoed wat onderwogen. In totaal blijft het aandeel zakelijke waarden wel goed binnen de gestelde bandbreedte.

Rendement

In 2013 is de marktrente tussen 0,5% en 1,0% gestegen. Hierdoor zijn de vastrentende waarden in waarde gedaald. Dit verklaart het negatieve rendement op de vastrentende-waardenportefeuille. De aandelen hebben het heel goed gedaan, maar het vastgoed juist niet. Over de totale portefeuille bedraagt het rendement 5,8%.

De rendementen voor de verschillende beleggingscategorieën hebben als volgt bedragen:

Rendementen beleggingen 2013		
Categorie	Realisatie	Benchmark
Aandelen	22,9%	21,9%
Vastrentende waarden	-5,7%	-5,6%
Vastgoed	-0,1%	0,5%
Gehele portefeuille	5,8%	5,6%

De beleggingen bij Vanguard haalde een rendement dicht bij de benchmark, hetgeen verwacht wordt. Een van de internationale ratingbureau's heeft in het vierde kwartaal de kredietwaardigheid van Nederlandse staatsobligaties verlaagd van AAA naar AA+. Ultimo 2013 bestaat het Vanguard-beleggingsfonds voor 9,6% uit Nederlandse staatsobligaties. De invloed van de neerwaartse rating heeft een zeer beperkt effect gehad op de waarde van het beleggingsfonds.

Het beleggingsproces van Fidelity voegt waarde toe als markten zich richten op ontwikkelingen in omzet/winstmarges van ondernemingen. Dit heeft geleid tot een out-performance op de aandelenportefeuille.

De vastgoedportefeuille bij Altera liet net een negatieve opbrengst zien. In alle sectoren vonden afwaarderingen op de objecten plaats. De sterkste afwaardering gebeurde op de kantorensector.

Valuta- en renterisico

Voor zover dat binnen de grenzen van het beleggingsbeleid van het fonds past, maakt het fonds gebruik van financiële derivaten bij het afdekken van het valutarisico. Het strategisch beleid is erop gericht om het valutarisico van aandelenbeleggingfondsen voor de US-dollar, Britse pond en Japanse yen voor 50% af te dekken. De portefeuilles vastrentende waarden en vastgoed beleggen alleen in eurotitels.

De euro is in 2013 in waarde gestegen ten opzichte van ander valuta. De valuta-afdekking heeft 0,7% aan rendement opgeleverd.

Het renterisico is het risico dat door rentedaling de dekkingsgraad naar beneden gaat. Dit komt doordat de bezittingen minder hard toenemen dan de voorziening pensioenverplichtingen. Het beleid is om gemiddeld 60% van het renterisico af te dekken. Hierdoor heeft het pensioenfonds minder last van rentedaling; daarentegen profiteert het ook minder van rentestijging. Het resultaat is een minder volatiele dekkingsgraad. De gedefinieerde bandbreedte loopt hierbij van 55%-65%. Eind 2013 was de renteafdekking binnen de afgesproken bandbreedte.

Financiële en actuariële aspecten

De financiële positie van Metro Pensioenfonds ontwikkelde zich in 2013 als volgt (bedragen in € 1.000):

	Vermogen	Voorziening pensioenverplichtingen	Dekkingsgraad
Stand per 1 januari	349.485	322.164	108,5%
Premies	16.821	10.983	1,2%
Uitkeringen	-9.316	-9.637	0,3%
Indexering		4.204	-1,4%
Wijziging rentetermijnstructuur		-11.420	4,0%
Beleggingsopbrengsten	20.110	1.151	5,9%
Overig	-815	-572	0,2%
Stand per 31 december	376.285	316.873	118,7%

De dekkingsgraad is gelijk aan de waarde van het vermogen gedeeld door de waarde van de pensioenverplichtingen. De voorziening pensioenverplichtingen nam af, en het vermogen nam toe. Hierdoor is de dekkingsgraad verbeterd.

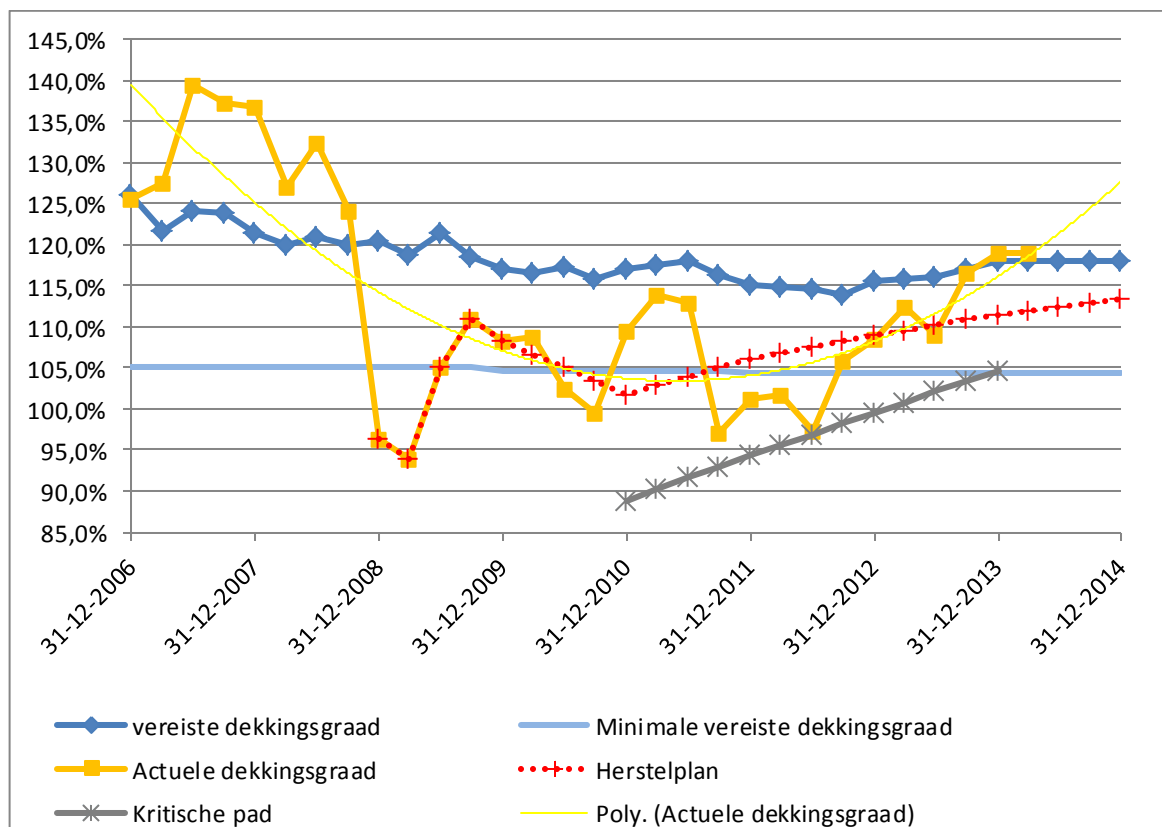
Per 31 december 2013 voldoet Metro Pensioenfonds weer aan de wettelijke norm voor het vereiste eigen vermogen (118%).

Herstelplan

Het kortetermijnherstelplan (om uit onderdekking te komen) is door Metro Pensioenfonds in het begin van het jaar bij DNB afgemeld. Zodra het verdere herstel (uit reservetekort) stabiel blijkt, en dit is na drie kwartalen, zullen we ook het langetermijnherstelplan afmelden.

De dekkingsgraad ultimo 2013 bedraagt 118,7% (vorig jaar 108,5%). Het vermogen is toegenomen door premieontvangst en de waardevermeerdering van de aandelen. De voorziening pensioenverplichtingen is vooral afgenomen door de rentestijging.

Het verloop van de dekkingsgraad is sinds de start van het herstelplan als volgt geweest:

Het herstel verloopt schoksgewijs, maar ultimo 2013 zijn we net uit reservetekort.

Kostendeekkende premie

De Pensioenwet schrijft voor dat de door een pensioenfonds te ontvangen premie ten minste gelijk dient te zijn aan de kostendeekkende premie. De ontvangen premie over boekjaar 2013 bedraagt € 16.821.000, de kostendeekkende premie € 13.729.000 en de gedempte premie € 10.347.000. De ontvangen premie was hoger dan de kostendeekkende premie. Het meerdere wordt gebruikt voor herstel van de vermogenspositie.

Analyse van het resultaat

In 2013 is een positief resultaat behaald van € 32.091.000. Om de verschillende winstbronnen die tot dit resultaat hebben geleid inzichtelijk te maken, is een analyse uitgevoerd:

Analyse resultaat (in € 1.000)		
Winstbron	2013	2012
Premie (feitelijke +/- kostendeckende)	3.092	3.262
Toeslagverlening (lasten voor indexatie)	-4.204	0
Wijziging marktrente (afname VPV)	11.420	-17.638
Beleggingsopbrengsten (boven benodigd)	18.959	36.787
Overige	2.824	1.514
Resultaat	32.091	23.925

Het resultaat op premie is gelijk aan het verschil tussen de ontvangen premie en de kostendeckende premie. De voorwaardelijke toeslagen zijn in het boekjaar volledig toegekend. De stijging van de marktrente heeft geleid tot de afname van de voorziening pensioenverplichtingen. Het resultaat op beleggingsopbrengsten is bepaald als het behaalde rendement verminderd met de rentetoevoeging aan de voorziening pensioenverplichtingen. De post overige betreft vooral de verschillende actuariële resultaten.

Oordeel actuaris

Het bestuur heeft kennis genomen van het oordeel van de actuaris. De actuaris is van oordeel dat voldaan is aan alle vereisten van artikel 126 t/m 140 van de Pensioenwet.

Uitvoeringskosten

Het bedrag van de kosten van het fonds, exclusief die voor vermogensbeheer, heeft in 2013 totaal € 878.000 bedragen, inclusief btw. De uitgaven zijn nagenoeg volgens budget geweest. Uitgesplitst naar de verschillende functies in het fonds zijn deze:

Kosten uitvoering (in € 1.000)		
Functie in fonds	2013	2012
Bestuur + bestuursmanagement	92	86
Administratie	644	624
Advies	37	34
Controle + verslaglegging	73	111
Toezicht (DNB + AFM)	26	34
Overig	6	6
Totaal	878	895

Het bedrag voor bestuur en bestuursmanagement betreft voor het overgrote deel de vergoeding voor bestuursondersteuning, maar omvat ook vacatiegelden en reiskosten voor gepensioneerde leden bestuur en verantwoordingsorgaan en opleidingskosten voor bestuur, intern toezicht en verantwoordingsorgaan. De administratiekosten betreffen de vergoedingen voor de deelnemers-, financiële en uitkeringsadministratie. De kosten voor controle + verslaglegging hebben betrekking op de accountantscontrole van het jaarverslag en de actuariële certificering, als ook op de maand- en kwartaalrapportages aan DNB. De kosten voor de beleggingsadministratie en voor adviezen en rapportages over het beleggingsbeleid zijn niet in het bovenstaande overzicht begrepen (€ 101.000). Deze worden als onderdeel van de vermogensbeheerskosten verantwoord. Uitgedrukt per deelnemer bedragen de uitvoeringskosten € 166 (2012: € 164).

Kosten vermogensbeheer

De kosten van het vermogensbeheer hebben in 2013 totaal € 897.000 bedragen (0,25% van het gemiddelde belegd vermogen). Deze kosten worden niet allemaal in de jaarrekening gepresenteerd omdat sommige delen in de waardeontwikkeling worden verwerkt en daardoor onzichtbaar zijn. Om het inzicht in de kostenstructuur te vergroten heeft Metro Pensioenfonds alle kosten gesplitst:

Kosten vermogensbeheer 2013 (in € 1.000)					
Kostensoort	Vastgoed	Aandelen	Vast- rentend	Totaal 2013	Totaal 2012
Beheer	82	349	115	546	523
Transactiekosten	0	143	38	181	185
Overlay	0	20	0	20	20
Bewaarloon	0	17	27	44	41
Advies	0	12	18	30	41
Beleggingsadministratie	5	27	44	76	76
Totaal	87	568	242	897	886

Door een gebrek aan exacte informatie zijn sommige kostensoorten zo nauwkeurig mogelijk geschat. De transactiekosten voor de vastrentende waarden zijn afgeleid van de informatie die door de vermogensbeheerder is opgegeven. De transactiekosten voor aandelen zijn pro rata van de totale transactiekosten van het beleggingsfonds aan Metro Pensioenfonds toegerekend. De splitsing van bewaarloon, advieskosten en beleggingsadministratie tussen de beleggingscategorieën, is gebeurd op basis van de strategische mix.

Risico's

Risico's zijn nooit helemaal uit te sluiten. Door een actief risicobeheerbeleid probeert Metro Pensioenfonds de kans op tekorten te verminderen en ervoor te zorgen dat de grootste risico's niet tegelijk kunnen voorkomen. Eind 2012 heeft het pensioenfonds een uitgebreide risicoanalyse uitgevoerd om zeker te stellen dat alle risico's op de meest optimale manier worden beheerst. Hierbij is tevens aandacht besteed aan FOCUS!, de toezichtsaanpak van DNB.

Op basis van de risicoanalyse zijn acties gedefinieerd op basis waarvan het risicomanagement van het fonds verder wordt versterkt. Tevens zijn de risico's nader gespecificeerd. Metro Pensioenfonds onderscheidt de volgende financiële risico's en niet-financiële risico's:

Risicocategorieën	
Financieel	Niet-financieel
Marktrisico	Operationeel risico
Matching-/renterisico	Uitbestedingsrisico
Valutarisico	IT-risico
Kredietrisico	Integriteitsrisico
Overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico	Juridisch risico
Langlevenrisico	
Liquiditeitsrisico	
Concentratierisico	
Inflatierisico	

Marktrisico

Uit de risicoanalyse is naar voren gekomen dat het grootste risico, na toepassing van de beheersingsmaatregelen die het fonds heeft genomen, het marktrisico is. Het pensioenfonds neemt immers beleggingsrisico om de deelnemers uitzicht te kunnen geven op een waardevast pensioen en om buffers te kunnen opbouwen voor onvoorziene risico's

Het bestuur dient een continue afweging te maken tussen een waardevast pensioen en het zekerstellen van de nominale pensioenen. De omvang van het marktrisico dient derhalve in verhouding te staan met het matching- en renterisico.

Het nemen van marktrisico betreft dus een bewuste keuze van het fonds. Het marktrisico wordt mede beheerst door spreiding van de beleggingen. Naar aanleiding van de risicoanalyse is

besloten om de risicobereidheid beter vast te leggen en de evaluatiecyclus van de vermogensbeheerders aan te scherpen.

Renterisico

Voor het matching-/renterisico wordt de renteafdekking periodiek in het bestuur behandeld. Besloten is om deze renteafdekking te toetsen met de renteafdekking conform de financiële rapportage van het fonds, om de beheersing van dit risico verder te verbeteren. Het renterisico wordt strategisch tussen 55% en 65% afgedekt. Omdat het vooral bedoeld is om de volatiliteit in de dekkingsgraad te verminderen na renteveranderingen, streeft het bestuur niet naar een exacte afdekking per kasstroom.

Valutarisico

Voor zover dat binnen de grenzen van het beleggingsbeleid past, maakt het fonds gebruik van financiële derivaten voor het afdekken van het valutarisico. Een deel van het valutarisico wordt afgedekt door middel van valutatermijncontracten. Dit zijn met individuele banken afgesloten contracten waarbij de verplichting wordt aangegaan tot het verkopen van een valuta en de aankoop van een andere valuta, tegen een vooraf vastgestelde prijs en op een vooraf vastgestelde datum. Derivaten hebben als voornaam risico het kredietrisico (het risico dat tegenpartijen niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen). Dit risico wordt beperkt door alleen transacties aan te gaan met goed te boek staande partijen, en zoveel mogelijk te werken met onderpand.

Het beleid is erop gericht om het valutarisico van aandelen voor de US-dollar, Britse pond en Japanse yen voor 50% af te dekken. Deze passieve overlay wordt maandelijks door Kasbank uitgevoerd. De posities worden maandelijks geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.

Langlevenrisico

Een onvoorzien risico dat zich de laatste jaren heeft voorgedaan is de sterk toegenomen levensverwachting van de Nederlandse bevolking, waardoor het pensioenfonds haar voorzieningen flink heeft moeten verhogen.

Inflatierisico

Uit de risicoanalyse is eveneens naar voren gekomen dat het inflatierisico aanzienlijk is. Dit hangt samen met het marktrisico en de lage dekkingsgraad van het pensioenfonds. Het bestuur is direct betrokken bij de communicatie aan de deelnemers met betrekking tot de indexatie. De beheersing van dit risico is verbonden aan het marktrisico, aangezien de waardevastheid van het pensioen voor een groot deel hiervan afhankelijk is.

Resterende risico's

Op basis van de risicoanalyse is voorts geconcludeerd dat het kredietrisico en het langlevenrisico, na toepassing van de beheersingsmaatregelen die het fonds heeft genomen, beperkt zijn. De overige risico's zijn als laag aangemerkt.

Met betrekking tot het kredietrisico is geconcludeerd dat het inzicht in dit risico zal worden verbeterd aan de hand van een zogenaamde 'look-through'. Aangezien het pensioenfonds bij de afdekking van het renterisico en het valutarisico gebruikt maakt van derivaten die niet via een effectenbeurs worden verhandeld, is het van belang om het tegenpartijrisico goed te kunnen inschatten. Met een 'look-through' wordt bevestigd in welke producten wordt belegd, van welke tegenpartijen gebruik wordt gemaakt en welk onderpand hiermee samenhangt. Op basis hiervan kan het bestuur de beheersing van het kredietrisico verder aanscherpen.

Beheersingsmaatregelen

Naast de hierboven aangehaalde nadere beheersingsmaatregelen, heeft het bestuur verschillende maatregelen genomen om de risico's te beperken. Hieronder worden deze per risico kort weergegeven:

Beheersingsmaatregelen	
Risico	Belangrijkste maatregel
Marktrisico	Voldoende spreiding en gedetailleerde monitoring van de beleggingen. Tevens wordt een beperkt actief beleggingsrisico gelopen.
Matching-/renterisico	Door de gekozen beleggingen wordt dit risico voor 60% (bandbreedte 55% tot 65%) afgedekt: een waardestijging van de VPV door een daling van de marktrente wordt voor 60% opgevangen door een waardestijging van de beleggingen.
Valutarisico	De portefeuilles vastrentende waarden en vastgoed beleggen strategisch alleen in euro titels. Voor zover dat binnen de grenzen van het beleggingsbeleid van het fonds past, maakt het fonds gebruik van financiële derivaten bij het afdekken van het valutarisico. Het strategisch beleid is erop gericht om het valutarisico, van aandelenbeleggingfondsen, voor de US-dollar, Britse pond en Japanse yen strategisch voor 50% af te dekken.
Kredietrisico	Om het kredietrisico te beperken heeft het fonds een aantal regels opgesteld met betrekking tot tegenpartijen (goed bekend staand), onderpand, alleen volwassen markten (voldoende betrouwbaar clearing- en settlementsysteem), belegging in derivaten via de beleggingsfondsen (niet direct), beperkte security lending.

Overlijdens - en arbeidsongeschiktheidsrisico	Herverzekering van het overlijdens - en arbeidsongeschiktheidsrisico door middel van een stop-loss contract bij Zwitserleven.
Langlevenrisico	Monitoren van de sterftetrend en beoordeling van het risico door middel van het actuarieel rapport.
Liquiditeitsrisico	Het monitoren van de liquiditeitsbehoefte door middel van een liquiditeitsplanning.
Concentratierisico	Wereldwijde spreiding voor de aandelenportefeuille over ontwikkelde markten. Tevens wordt een beleggingsbeleid gevoerd waarbij geen extreme posities ten opzichte van marktgemiddelden wordt ingenomen.
Inflatierisico	Er wordt jaarlijks besloten over de toekenning van de indexatie. Tevens wordt de communicatie bewaakt door het bestuur en wordt zeker gesteld dat wordt aangesloten bij de wettelijk voorgeschreven teksten.
Operationeel risico	Aan de eigen organisatie en organisaties die bij de uitvoering zijn betrokken worden kwaliteitseisen gesteld die periodiek worden geëvalueerd en waar nodig bijgesteld (conform de beleidsregel uitbesteding van DNB). Een adequate AO/IC is hier onderdeel van. Daarnaast is het intern toezicht geïnstitutionaliseerd en is professionele bestuursondersteuning ingehuurd.
Uitbestedingsrisico	De werkzaamheden zijn uitbesteed aan gerenommeerde professionele partijen op basis van een afgesloten uitvoeringsovereenkomst en service level agreements (SLA's). Het bestuur beoordeelt jaarlijks de ISAE - of ISO-rapportages.
IT-risico	Het fonds heeft haar volledige administratie uitbesteed aan grote professionele partijen en intern maakt het pensioenfonds gebruik van de IT-faciliteiten van de sponsor.
Integriteitsrisico	Het bestuur heeft een gedragscode, die jaarlijks door de bestuursleden wordt getekend. Daarnaast heeft het bestuur geen directe invloed op het vermogensbeheer (het bestuur is geen insider), kunnen besluiten alleen genomen worden in de bestuursvergadering en is er een adequate procuratieregeling.
Juridisch risico	Het bestuur schakelt voor het opstellen en beoordelen van documenten professionele partijen in. Daarnaast worden deze documenten uitgebreid in de bestuursvergadering behandeld.

Vooruitblik op 2014

Nieuwe pensioenregeling

Herziening van het financieel toetsingskader (FTK) is uitgesteld tot ten minste 2015. Indien dit nog in 2014 tot wetgeving leidt, moet de pensioenregeling hieraan worden getoetst.

Herstelplan

De dekkingsgraad is eind 2013 voor het eerst boven het vereiste niveau van 118% uitgekomen. Als het langetermijnherstel zich volgens plan ontwikkelt, en het herstel blijkt solide, kan het herstelplan in de loop van het jaar bij DNB worden afgemeld.

Beleggingsbeleid

Om het beleggingsbeleid zo eenvoudig mogelijk te houden en de kosten verder te verminderen heeft het bestuur besloten om de aandelenportefeuille in een passief mandaat onder te brengen. De implementatie wordt in de loop van 2014 afgerond.

4 juni 2014

Het bestuur

A.F. Rijksen, voorzitter

N. Mol

M. van Veenendaal

P. Dijkstra, secretaris

F.T. Duijst

C.W. Ittmann

VERSLAG VAN HET VERANTWOORDINGSORGAAN

In het kader van goed pensioenfondsbestuur heeft Metro Pensioenfonds een verantwoordingsorgaan ingesteld, bestaande uit drie personen, vertegenwoordigers van de deelnemers, van de gepensioneerden en van de werkgever. Het bestuur heeft verantwoording aan het verantwoordingsorgaan afgelegd over het gevoerde beleid in 2013.

Het verantwoordingsorgaan heeft kennisgenomen van het jaarverslag, de jaarrekening, het actuariel rapport en de bevindingen van het intern toezicht. Op basis van deze gegevens en de overige informatie die het bestuur heeft verstrekt in het periodiek overleg, heeft het verantwoordingsorgaan zich een adequaat beeld kunnen vormen van de financiële situatie van het pensioenfonds, van het gevoerde beleid en van de gemaakte beleidskeuzes voor de toekomst.

Op basis van de beschikbare informatie is het verantwoordingsorgaan van oordeel dat het bestuur zijn taken naar behoren heeft uitgevoerd. Het verantwoordingsorgaan concludeert dat het bestuur bij het gevoerde beleid en het maken van zijn beleidskeuzes voor alle betrokken partijen een zorgvuldige belangenafweging heeft gemaakt.

4 juni 2014

Het verantwoordingsorgaan

Reactie bestuur

Het verantwoordingsorgaan heeft over 2013 aan het bestuur verslag uitgebracht. De aanbevelingen die het verantwoordingsorgaan doet, zullen alle aandacht van het bestuur krijgen.

VERSLAG INTERN TOEZICHT

Over 2013 is geen audit uitgevoerd. Wel heeft het bestuur aan het intern toezicht teruggekoppeld hoe het is omgegaan met de eerder gedane aanbevelingen vanuit de rapportages over 2009, 2010, 2011 en 2012. Wij hebben in voldoende mate inzicht kunnen krijgen in de opvolging daarvan.

Het bestuur heeft besloten om over 2014 opnieuw een audit te laten uitvoeren.

4 juni 2014

De visitatiecommissie

JAARREKENING

Balans per 31 december 2013
Staat van baten en lasten over 2013
Kasstroomoverzicht over 2013
Toelichting

Balans per 31 december 2013

(bedragen in duizenden €)

(na bestemming van het saldo van baten en lasten)

31-12-2013

31-12-2012

ACTIVA

Beleggingen voor risico pensioenfonds

Aandelen	(1)	153.695	119.329
Vastrentende waarden	(2)	186.483	192.080
Vastgoed	(3)	24.914	22.385
Overige beleggingen	(4)	309	435
Derivaten	(5)	1.562	1.730
Liquide middelen	(6)	<u>8.002</u>	<u>11.581</u>

374.965

347.540

Herverzekerde pensioenverplichtingen

13

14

Vorderingen en overlopende activa

Verzekeringsmaatschappijen	(7)	15	13
Rekening-courant werkgever premie	(8)	1.319	1.428
Overige vorderingen	(9)	344	299

1.678

1.740

Liquide middelen

(10)

444

1.031

377.100

350.325

PASSIVA

Reserves

Algemene reserve	(11)	<u>59.412</u>	<u>27.321</u>
		59.412	27.321

Voorziening pensioenverplichtingen

(12)

316.873

322.164

Kortlopende schulden

Overige schulden	(13)	815	840
		<u>815</u>	<u>840</u>

377.100

350.325

Staat van baten en lasten over 2013

(bedragen in duizenden €)

		2013	2012
Baten			
Beleggingsresultaten risico pensioenfonds	(14)	20.110	41.474
Bijdragen van werkgevers en werknemers	(15)	16.821	17.765
Overige baten	(16)	7	8
		36.938	59.247
Lasten			
Saldo overdrachten van rechten	(17)	365	-192
Pensioenuitkeringen	(18)	-9.316	-9.615
Herverzekeringen	(19)	-208	-208
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	(20)	-979	-1.013
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen	(12)		
• Pensioenopbouw		-10.983	-11.887
• Toeslagverlening		-4.204	-27
• Rentetoevoeging		-1.151	-4.687
• Onttrekking voor uitkeringen en kosten		9.823	10.136
• Wijziging marktrente		11.420	-17.638
• Wijziging door overdracht van rechten		-307	267
• Overige mutaties		693	7
• Aanpassing actuariële uitgangspunten		-	-465
		5.291	-24.294
		-4.847	-35.322
Saldo van baten en lasten		32.091	23.925
Bestemming saldo:			
Algemene reserve		32.091	23.925
		32.091	23.925

Kasstroomoverzicht over 2013

(bedragen in duizenden €)

	2013	2012
Kasstroom uit pensioenactiviteiten		
Ontvangen bijdragen van werkgevers en werknemers	16.928	17.937
Ontvangen waardeoverdrachten	793	390
Ontvangen uitkeringen van herverzekeraars	-	-
Betaalde premies herverzekering	-209	-205
Betaalde pensioenuitkeringen	-9.286	-9.631
Betaalde pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-959	-1.010
Betaalde waardeoverdrachten	-424	-584
Totaal kasstroom uit pensioenactiviteiten	6.843	6.897
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Verkopen en aflossingen van beleggingen	4.104	61.414
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	2.977	2.899
Overige ontvangsten	1	11
Aankopen en verstrekkingen beleggingen	-17.956	-62.839
Betaalde kosten van vermogensbeheer	-135	-133
Overige uitgaven	-	-
Totaal kasstroom uit beleggingsactiviteiten	-11.009	1.352
Mutatie liquide middelen (netto kasstroom)	-4.166	8.249
Liquide middelen		
Saldo liquide middelen 1 januari	12.612	4.363
Saldo liquide middelen 31 december	8.446	12.612
Mutatie liquide middelen	-4.166	8.249

Het kasstroomoverzicht is volgens de directe methode opgesteld. Alle ontvangsten en uitgaven worden hierbij als zodanig gepresenteerd. Onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en beleggingsactiviteiten.

Toelichting

1. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

1.1 Algemeen

Het pensioenfonds is statutair gevestigd in Amsterdam.

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en met in achtname van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

Het bestuur heeft op 4 juni 2014 de jaarrekening vastgesteld.

Alle bedragen zijn vermeld in duizenden euro's, tenzij anders is vermeld.

De jaarrekening is opgesteld na bestemming van het saldo van baten en lasten.

De pensioenregelingen kunnen worden gekenmerkt als een voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregelingen met een pensioenleeftijd van 67 jaar. Het is een zogenaamde uitkeringsovereenkomst (art 10 PW).

1.2 Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten.

Indien voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

1.3 Opname van een actief of een verplichting

Een actiefpost wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen het pensioenfonds toebehoren en de waarde van deze voordelen betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

1.4 Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

1.5 Vreemde valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. Deze waardering is onderdeel van de waardering tegen reële waarde. Baten en lasten voortvloeiende uit transacties in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum. Alle valutakoersverschillen zijn verwerkt in de staat van baten en lasten.

	31 december 2013	31 december 2012
USD	0,72574	0,75850
GBP	1,20192	1,23289
JPY	0,00690	0,00877

1.6 Beleggingen

Algemeen

De beleggingen worden gewaardeerd op actuele waarde. Slechts indien de actuele waarde van een belegging niet betrouwbaar kan worden vastgesteld vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs.

Aandelen

De participaties in beursgenoteerde aandelenbeleggingsfondsen zijn gewaardeerd op de per balansdatum geldende beurskoers. Bij het ontbreken daarvan is dit de geschatte netto vermogenswaarde.

Vastrentende waarden

Beursgenoteerde vastrentende waarde en participaties in beursgenoteerde beleggingsfondsen zijn gewaardeerd tegen de per de balansdatum geldende beurskoersen. Bij het ontbreken daarvan is dit de geschatte netto vermogenswaarde.

Vastgoed

De reële waarde voor deze vastgoedfondsen wordt bepaald op basis van de zichtbare netto vermogenswaarde per participatie, zoals afgeleid uit de jaarrekeningen van deze fondsen.

Overige beleggingen

De overige beleggingen worden gewaardeerd op basis van reële waarde, met inachtneming van de voor de belegging gangbare maatstaven.

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd op reële waarde, te weten de relevante marktnotering of, als die er niet is, de waarde die wordt bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingsmodellen.

Classificatie beleggingsfondsen

Indien er sprake is van beleggingen in beleggingsfondsen worden deze beleggingsfondsen geclassificeerd onder de rubriek waarin beoogd wordt te beleggen.

1.7 Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van de verwachte oninbaarheid.

1.8 Liquide middelen

Onder de liquide middelen zijn opgenomen de kas en banktegoeden. Liquide middelen uit hoofde van beleggingstransacties worden gepresenteerd onder de beleggingen.

1.9 Voorziening pensioenverplichtingen

De voorziening pensioenverplichtingen wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde). De voorziening pensioenverplichtingen wordt gewaardeerd op de tot balansdatum verkregen aanspraken op pensioen, met inbegrip van de toeslagen die zijn toegekend per 1 januari volgend op balansdatum. De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de markttrente.

Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen. Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt uitgegaan van voor de toezichthouder acceptabele grondslagen,

waarbij rekening wordt gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen. De berekeningen zijn uitgevoerd op basis van de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen:

- **Marktrente:** Gebaseerd op de rentetermijnstructuur zoals maandelijks gepubliceerd door DNB. Sinds 30 september 2012 betreft dit de rentetermijnstructuur op basis van een driemaandsgemiddelde met toepassing van de Ultimate Forward Rate. Het hanteren van de UFR houdt in dat voor ver in de toekomst liggende verplichtingen (20 jaar tot 60 jaar) een aangepaste rentecurve wordt gehanteerd. Voor verplichtingen korter dan 20 jaar geldt de rentetermijnstructuur op basis van een driemaandsgemiddelde. Door toepassing van de UFR-methode was de rente ultimo 2013 hoger dan de zuivere rente.
- **Overlevingskansen:** Op basis van de meest actuele AG Prognosetafel. Dit betreft momenteel de Prognosetafel AG2012-2062. Er wordt rekening gehouden met het verschil in overlevingskansen tussen de werkende en de totale bevolking door toepassing van fondsspecifieke correctiefactoren voor ervaringssterfte, zoals vastgesteld met behulp van het Towers Watson Ervaringssterfemodel 2012. Voor kinderen wordt een sterfte van nihil verondersteld.
- **Partnersysteem:** Voor niet-pensioentrekkenden wordt iedereen gehuwd verondersteld met een gehuwdheidsfrequentie van 100% op de pensioendatum. Na pensionering wordt rekening gehouden met de werkelijke burgerlijke staat. Voor pensioentrekkenden wordt uitgegaan van 'bepaalde partner'.
- Voor partnerpensioen is aangenomen dat de vrouw 3 jaar jonger is dan de man.
- Kostenopslag ter grootte van 2% van de voorziening voor pensioenverplichtingen in verband met toekomstige administratie- en excassokosten.
- Voor arbeidsongeschikte deelnemers wordt mede rekening gehouden met het premievrijgestelde deel van de toekomstige pensioenopbouw;
- Voor deelnemers die op de balansdatum ziek zijn, is rekening gehouden met de verwachte toekomstige schadelast (invaliditeitsvoorziening)

1.10 Dekkingsgraad

De (nominale) dekkingsgraad van het fonds wordt berekend door op balansdatum het balanstotaal minus de kortlopende schulden te delen op de technische voorzieningen zoals opgenomen in de balans.

2. Grondslagen voor bepaling resultaat

2.1 Algemeen

Baten worden in de rekening van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post 'nog af te wikkelen transacties'. Deze post kan zowel een actief als een passief zijn.

2.2 Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

2.3 Herverzekeringen

Uitgaande herverzekeringspremies worden verantwoord in de periode waarop de herverzekering betrekking heeft.

Vorderingen uit herverzekeringscontracten op risicobasis worden verantwoord op het moment dat de verzekerde gebeurtenis zich voordoet. Bij de waardering worden de herverzekerde uitkeringen contant gemaakt tegen de rentetermijnstructuur, onder toepassing van de actuariële grondslagen van het pensioenfonds. Vorderingen uit hoofde van winstdelingsregelingen in herverzekeringscontracten worden verantwoord op het moment van toekenning door de herverzekeraar.

3. Kasstroomoverzicht

De in het kasstroomoverzicht gepresenteerde mutatie in de liquide middelen betreft de mutatie in het saldo van de liquide middelen in 2013 en 2012 van zowel de betaalrekening als de beleggingsrekeningen van het fonds. Het saldo van de liquide middelen beschikbaar voor beleggingen wordt op de balans gepresenteerd onder de beleggingen. Het saldo van de liquide middelen op de betaalrekening wordt separaat onder de activa gepresenteerd.

Bij de weergave van de kasstroomactiviteiten wordt de directe methode toegepast. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

Toelichting balans

Activa

(bedragen in duizenden €)

Beleggingen voor risico pensioenfonds

1. Aandelen	2013	2012
Stand begin boekjaar	119.329	100.927
Aankopen	6.512	2.614
Verkopen/aflossingen	-	-
Waardeverschillen	27.901	15.816
Overige	-47	-28
Stand einde boekjaar	153.695	119.329

De balanspost aandelen betreft participaties in één aandelenfonds, het beursgenoteerde Fidelity Select Global Equity Fund. De aandelenbeleggingen kunnen als volgt naar regio's worden onderverdeeld:

Aandelen (regio)	Ultimo 2013	Ultimo 2012
Europa	20%	24%
Verenigde Staten	53%	52%
Azië, Oceanië en overige	26%	22%
Overig	1%	2%
Totaal	100%	100%

2. Vastrentende waarden	2013	2012
Stand begin boekjaar	192.080	171.784
Aankopen	6.953	59.909
Verkopen/aflossingen	-1.197	-64.300
Waardeverschillen	-11.326	24.699
Overige	-27	-12
Stand einde boekjaar	186.483	192.080

(bedragen in duizenden €)

De vastrentende waarden bestaan ultimo 2013 voor het grootste gedeelte uit participaties in 1 beleggingsfonds. De verdeling per 31-12-2013 is als volgt:

	31-12-2013	31-12-2012
Vanguard 20+ Year Euro Treasury Index Fund	183.507	188.107
Overige	2.976	3.973
Totaal	186.483	192.080

Metro Pensioenfonds heeft ultimo 2013 circa 36% van de totale waarde van het Vanguard 20+ Year Euro Treasury Index Fund in bezit. In deze situatie betekent dit dat bij de eventuele verkoop van een groot deel van de beleggingen in het fonds er beperkende voorwaarden kunnen gesteld, in de vorm van hogere verkoopkosten of een uitgestelde verkoopdatum.

Het Vanguard 20+ Year Euro Treasury Index Fund belegt enkel in staatsobligaties. Ultimo 2013 is de landenallocatie als volgt:

	2013	2012
Frankrijk	33 %	32 %
Duitsland	36 %	37 %
Nederland	9 %	12 %
België	12 %	10 %
Oostenrijk	7 %	6 %
Finland	2 %	1 %
Overige	1 %	2 %
Totaal	100 %	100 %

Ten aanzien van de kredietwaardigheid van de debiteuren van de vastrentende waardenportefeuille kan het volgende overzicht worden gegeven:

Credit rating	Ultimo 2013	Ultimo 2012
AAA	52%	53%
AA	43%	41%
A	0%	0%
BBB, lager en geen rating	5%	6%
Totaal	100%	100%

Securities lending

Het fonds participeert niet direct in securities lending programma's. Via de beleggingen in het Vanguard 20+ Treasury Euro fonds en Fidelity fonds kan indirect worden deelgenomen aan securities lending. Het bestuur heeft de prospectus van beide beleggingsfondsen laten beoordelen. Deze geven aan dat securities lending is toegestaan, maar in de praktijk niet of nauwelijks wordt uitgevoerd.

(bedragen in duizenden €)

3. Vastgoed	2013	2012
Stand begin boekjaar	22.385	24.067
Aankopen	4.040	-
Verkopen	-	-
Waardeverschillen	-1.511	-1.682
Stand einde boekjaar	24.914	22.385

De post Vastgoed bestaat uit 4 Altera fondsen welke alleen beleggen in Nederland, niet beursgenoteerd, en die als volgt kunnen worden onderverdeeld:

	31-12-2013	31-12-2012
Altera Vastgoed Winkels	6.590 (27%)	6.909 (31%)
Altera Vastgoed Kantoren	4.203 (17%)	4.725 (21%)
Altera Vastgoed Woningen	7.572 (30%)	5.942 (27%)
Altera Bedrijfsruimten	6.549 (26%)	4.809 (21%)
	24.914 (100%)	22.385 (100%)

4. Overige beleggingen	2013	2012
Stand begin boekjaar	435	660
Aflossingen	-120	-225
Waardeverschillen	-6	-
Stand einde boekjaar	309	435

De overige beleggingen betreft een participatie in een hedgefonds, het Topiary Fund II plc. De vermogensbeheerder van dit fonds, Deutsche Bank, heeft met zijn brief van 10 december 2008 aangegeven dat alle verzoeken, inclusief verzoeken van aandeelhouders, tot aflossingen of verkopen van het fonds per die datum zijn opgeschort. Vervolgens is er in 2009 een liquidatieproces opgestart waarbij de onderliggende waarden van het fonds gefaseerd zijn verkocht en nog worden verkocht. Alle aandeelhouders krijgen een pro rata deel van de opbrengst van deze verkopen.

Het laatste aflossingsschema dateert van 28 februari 2011; sindsdien is er geen nieuw schema opgesteld. Ondanks het ontbreken van een aflossingsschema is in 2013 ongeveer 28% aan betalingen ontvangen van de waarde van de beleggingen ultimo 2012.

De bedragen die nu nog niet zijn uitgekeerd, betreffen de meest illiquide onderdelen van het beleggingsfonds. Wanneer deze bedragen zullen worden afgelost, is niet zeker, maar het bestuur heeft geen concrete aanwijzingen dat het restantbedrag niet ook uitgekeerd gaat worden.

(bedragen in duizenden €)

5. Derivaten	31-12-2013	31-12-2012
Stand begin boekjaar	1.730	-2.038
Aankopen	-	-
Verkopen	-3.265	3.116
Waardeverschillen	3.097	652
Stand einde boekjaar	1.562	1.730

Voor zover de posities individueel een positief saldo hebben, staan derivaten onder de activa verantwoord. Indien zij een negatief saldo hebben, staan zij verantwoord als passiva onder de Overige schulden.

De nominale waarde van de valutatermijncontracten bedroeg € 41,4 miljoen voor de US-dollar en respectievelijk € 6,8 miljoen en € 7,0 miljoen voor het Britse pond en de Japanse yen.

De ultimo 2013 openstaande valutatermijncontracten, uitgedrukt in nominale waarde, zijn:

Nominale waarde openstaande valutatermijncontracten per 31-12-2013			
Valuta	Aankoop	Verkoop	Saldo
Jpy	-	7.064	-7.064
Usd	-	41.425	-41.425
Gbp	138	6.915	-6.777
Euro	55.404	138	55.266
Totaal	55.542	55.542	0

6. Liquide middelen

Onder liquide middelen is het totaal van de saldi op de beleggingsrekeningen opgenomen. In verband met de matige vooruitzichten voor vastgoed heeft het bestuur meer liquide middelen aangehouden dan nodig. In 2014 is dit weer in beleggingen geïnvesteerd.

(bedragen in duizenden €)

Beleggingen voor risico pensioenfondsen

Voor de meerderheid van de beleggingen per 31 december 2013 is sprake van objectief vast te stellen frequente marktnoteringen. Voor bepaalde beleggingen zijn deze niet beschikbaar en vindt waardering plaats op basis van waarderingsmodellen en -technieken, inclusief verwijzing naar de huidige reële waarde van vergelijkbare instrumenten en het gebruik van schattingen.

Schattingen van de actuele waarde zijn een momentopname, gebaseerd op de marktomstandigheden en de beschikbare informatie over het financiële instrument. Deze schattingen zijn van nature subjectief en bevatten onzekerheden en een significante oordeelsvorming (bijvoorbeeld rentestand, volatiliteit, schatting van kasstromen, etc.) en kunnen daarom niet met precisie worden vastgesteld.

Op basis van deze verscheidenheid en gradaties in waarderingsmethoden dienen de beleggingen te worden ingedeeld naar drie verschillende waarderingsniveaus:

- Niveau 1: De waarde van de belegging is gebaseerd op direct waarneembare marktnoteringen van identieke beleggingen in een actieve markt
- Niveau 2: Actuele waarde wordt vastgesteld aan de hand van waarderingsmodellen waarin gebruik is gemaakt van waarneembare marktdata
- Niveau 3: De waarde wordt vastgesteld met waarderingsmodellen waarin geen gebruik is gemaakt van waarneembare marktdata.

Op basis van deze indeling kan de beleggingsportefeuille als volgt worden samengevat:

Per 31 december 2013	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Vastgoedbeleggingen	-	-	24.914	24.914
Aandelen	-	153.695	-	153.695
Vastrentende waarden	-	183.507	2.976	186.483
Derivaten (inclusief schuldpositie)	-	1.562	-	1.562
Overige beleggingen	8.002	-	309	8.311
	8.002	338.764	28.199	374.965

Per 31 december 2012	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Vastgoedbeleggingen	-	-	22.385	22.385
Aandelen	-	119.329	-	119.329
Vastrentende waarden	-	188.107	3.973	192.080
Derivaten (inclusief schuldpositie)	-	1.730	-	1.730
Overige beleggingen	11.581	-	435	12.016
	11.581	309.166	26.793	347.540

De indeling van de beleggingsportefeuille per 31 december 2012 is aangepast. Per 31 december 2013 is een nieuwe methode waarderingen gebruikt, die is voortgekomen uit voortschrijdend inzicht. Hierdoor worden de beleggingen in het Vanguard 20+ Year Treasury Fonds en in het Fidelity fonds geclassificeerd onder level 2.

Concentratierisico

Grote posten kunnen leiden tot concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden opgeteld. Als grote post wordt aangemerkt elke post die meer dan 2% van de beleggingsportefeuille uitmaakt. In de onderstaande tabel zijn de beleggingen die meer dan 2% van de beleggingsportefeuille uitmaken opgenomen.

	Waarde per 31-12-2013 in % van de beleggingsportefeuille	Waarde per 31-12-2012 in % van de beleggingsportefeuille
Vanguard 20+ Year Euro Treasury Index Fund	49%	54%
Fidelity Institutional Select Global Equity Fund	41%	34%
Altera Vastgoed Winkels	2%	2%
Altera Vastgoed Kantoren	1%	2%
Altera Vastgoed Woningen	2%	2%
Altera Vastgoed Bedrijfsruimten	2%	2%
Totaal	97%	96%

De in voorgaande tabel opgenomen concentratierisico's bevatten allemaal beleggingen in gediversifieerde portefeuilles. Het Vanguard 20+ Year Euro Treasury Index Fund belegt slechts in staatsobligaties van eurolanden, waardoor enkele (landen)posities een groter aandeel dan 2% van de gehele beleggingsportefeuille van het pensioenfonds uitmaken. Dit betreft Nederland, Duitsland, Frankrijk, België en Oostenrijk. Het Fidelity Institutional Select Global Equity Fund belegt wereldwijd in aandelen, waardoor enkele landen- en sectorenposities een groter aandeel dan 2% van de gehele beleggingsportefeuille uitmaken. Dit betreft evenwel geen individuele ondernemingen.

(bedragen in duizenden €)

7. Verzekeringsmaatschappijen	31-12-2013	31-12-2012
Nog te ontvangen saldo verzekeringsmaatschappij	15	13
	15	13

8. Rekening-courant werkgever premie	31-12-2013	31-12-2012
Nog te ontvangen premies werkgever	1.336	1.428
	1.336	1.428

De uitstaande vordering betreft voornamelijk de nog te vorderen maandpremie van december 2013 (Euro 1.282) welke begin januari 2014 is ontvangen.

9. Overige vorderingen	31-12-2013	31-12-2012
Dividendbelasting	133	134
Te vorderen vergoeding vermogensbeheerder	211	165
	344	299

De gemiddelde looptijd van de vorderingen is korter dan een jaar.

De vordering op de vermogensbeheerder betreft een vordering inzake nog af te rekenen korting op de beheerfee van het aandelenfonds over het laatste kwartaal van het boekjaar.

10. Liquide middelen	31-12-2013	31-12-2012
Rekening courant Bank	444	1.031
	444	1.031

De middelen beschikbaar op de rekening-courant bij de bank staan volledig ter vrije beschikking van het Fonds.

Passiva

(bedragen in duizenden €)

11. Stichtingskapitaal en reserves

Stand ultimo 2013	EUR	Dekkingsgraad
Aanwezig eigen vermogen	59.412	118,7%
Minimaal vereist eigen vermogen	13.871	104,4%
Vereist eigen vermogen	56.860	117,9%

Verloopoverzicht aanwezig eigen vermogen	
	Algemene reserve
Stand per 1 januari 2012	3.396
Bestemming saldo van baten en lasten 2012	23.925
Stand per 1 januari 2013	27.321
Bestemming saldo van baten en lasten 2013	32.091
Stand per 31 december 2013	59.412

Het vereist eigen vermogen wordt afgeleid uit de per risico benodigde buffer. Deze per risico bepaalde buffer wordt vervolgens verminderd met het diversificatie-effect. Dit saldo vormt vervolgens het vereist eigen vermogen. De per risico benodigde buffer en het daaruit berekende vereist eigen vermogen zijn opgenomen in de volgende tabel. Deze zijn gebaseerd op de actuele mix.

PER RISICO BENODIGDE BUFFER / VEREIST EIGEN VERMOGEN		
Risico	2013	2012
Renterisico	18.951	16.136
Risico zakelijke waarden	41.721	37.232
Valutarisico	15.029	12.442
Commodities risico (grondstoffenrisico)	-	-
Kredietrisico	4.152	2.900
Verzekeringstechnische risico's	9.976	10.359
Liquiditeitsrisico	-	-
Concentratierisico	-	-
Operationeel risico	-	-
Totaal	89.829	79.069
Af: Diversificatie-effect	-32.969	-28.890
Vereist eigen vermogen ultimo	56.860	50.179

De rentestijging in 2013 heeft geresulteerd in de toename van het renterisico. De toename van het risico zakelijke waarden en het valutarisico zijn het gevolg van het grotere aandelenbelang.

(bedragen in duizenden €)

12. Voorziening pensioenverplichtingen

Ontwikkeling van de voorziening pensioenverplichtingen	2013	2012
Beginstand 1/1	322.164	297.870
Eindstand 31/12	316.873	322.164
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen	-5.291	24.294

De samenstelling van de totale voorziening pensioenverplichtingen per categorie is als volgt:

	31-12-2013	31-12-2012
Actieve en arbeidsongeschikte deelnemers	125.382	134.534
Gewezen deelnemers met premievrije rechten	67.491	60.834
Invaliditeitsvoorziening	610	593
Pensioengerechtigden	123.390	126.203
	316.873	322.164

De mutatie in de voorziening pensioenverplichtingen is als volgt uit te splitsen:

	2013	2012
Pensioenopbouw	10.983	11.887
Toeslagverlening	4.204	27
Rentetoevoeging	1.151	4.687
Onttrekking voor uitkeringen en kosten	-9.823	-10.136
Wijziging marktrente	-11.420	17.638
Wijziging door overdracht van rechten	307	-267
Overige mutaties	-693	-7
Aanpassing actuariële uitgangspunten	0	465
	-5.291	24.294

Pensioenopbouw

Onder pensioenopbouw (inclusief risicopremies) is opgenomen de actuariel berekende waarde van de diensttijdopbouw. Dit is het effect op de voorziening pensioenverplichtingen van de in het verslagjaar opgebouwde nominale pensioenrechten.

(bedragen in duizenden €)

Toeslagverlening

De pensioenaanspraken van de actieve deelnemers zijn per 31 december 2013 verhoogd met 2,0%. De pensioenaanspraken van de premievrije deelnemers en de ingegane uitkeringen zijn per 31 december 2013 verhoogd met 0,9%.

Rentetoevoeging

De pensioenverplichtingen worden contant gemaakt tegen de marktrente per balansdatum op basis van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. Aan de voorziening pensioenverplichtingen wordt rente toegevoegd op basis van de éénjaarsrente volgens deze rentetermijnstructuur per het begin van de verslagperiode. Over het boekjaar 2013 bedraagt de rente 0,351%. Over het boekjaar 2012 bedroeg de rente 1,544%.

Onttrekking voor uitkeringen en kosten

Verwachte toekomstige pensioenuitkeringen worden vooraf actuarieel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de verwachte pensioenuitkeringen in de verslagperiode.

Wijziging marktrente

In 2013 is de gemiddelde marktrente gestegen van 2,52% naar 2,83%. In 2012 is de gemiddelde marktrente gedaald van 2,75% naar 2,52%.

Wijziging door overdracht van rechten

Dit betreft de mutatie van de voorziening pensioenverplichtingen als gevolg van ontvangen en uitbetaalde overdrachtswaarden

Overige mutaties

Hierin is begrepen het sterfteresultaat en het resultaat op invaliditeit en arbeidsongeschiktheid.

	2013	2012
Sterfteresultaat	-708	88
Invaliditeit en arbeidsongeschiktheid	128	-67
Overige	-113	-28
	-693	-7

Kortlopende schulden

13. Overige schulden	31-12-2013	31-12-2012
Loonheffing en premies	206	179
Te betalen pensioenuitvoerings- en administratiekosten	177	229
Overige schulden	432	432
	815	840

De looptijd van de schulden is korter dan een jaar.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Langlopende contractuele verplichtingen

Het fonds heeft een uitbestedingsovereenkomst afgesloten met Xerox voor een periode van drie jaar. De periode loopt tot en met 31 december 2014. De jaarlijks te betalen vergoeding bedraagt exclusief btw € 453.000. De totale verplichting voor de resterende looptijd bedraagt € 548.130 inclusief btw.

Voor de uitvoering van het actuariële jaarwerk en de actuariële certificering is met de actuaris een overeenkomst afgesloten voor een periode van drie jaar, tegen een totale vergoeding van € 35.000 (exclusief btw) per jaar. De overeenkomst loopt t/m boekjaar 2014. Inclusief btw bedraagt de verplichting over de resterende looptijd € 42.350.

Toelichting staat van baten en lasten

(bedragen in duizenden €)

14. Beleggingsresultaten risico pensioenfonds

2013	Directe beleggings- opbrengsten	Indirecte beleggings- opbrengsten	Kosten toegerekend aan beleggingen	Totaal
Aandelen	465	27.901	-44	28.322
Vastrentende waarden	49	-11.326	-20	-11.297
Vastgoed	1.505	-1.511	-	-6
Overige beleggingen	-	-6	-	-6
Liquide middelen		-	-	-
Valutaderivaten	-	3.097	-	3.097
Totaal	2.019	18.155	-64	20.110

2012	Directe beleggings- opbrengsten	Indirecte beleggings- opbrengsten	Kosten toegerekend aan beleggingen	Totaal
Aandelen	431	15.816	-43	16.204
Vastrentende waarden	112	24.699	-14	24.797
Vastgoed	1.298	-1.682	-	-384
Overige beleggingen	-	-	-	-
Liquide middelen	21	-	-	21
Valutaderivaten	-	836	-	836
Totaal	1.862	39.669	-57	41.474

(bedragen in duizenden €)

15. Bijdragen van werkgevers en werknemers	2013	2012
Werkgeversgedeelte	13.544	14.006
Werknemersgedeelte	3.250	3.722
FVP bijdragen	27	37
	16.821	17.765

De kostendekkende, gedempte en feitelijke premies zijn als volgt:

	2013	2012
Kostendekkende premie	13.729	14.503
Gedempte premie	10.347	11.056
Feitelijke premie	16.821	17.765

De feitelijke premie wordt getoetst aan de kostendekkende premie.

De kostendekkende premie is gebaseerd op de rentetermijnstructuur als rekenrente. De gedempte premie is gebaseerd op een rekenrente van 4%.

De kostendekkende premie is als volgt samengesteld:

	2013	2012
Onvoorwaardelijke aanspraken	11.190	11.887
Solvabiliteitsopslag	1.746	1.795
Opslag uitvoeringskosten	793	821
Totaal	13.729	14.503

De gedempte premie is als volgt samengesteld:

	2013	2012
Onvoorwaardelijke aanspraken	8.265	8.892
Solvabiliteitsopslag	1.289	1.343
Opslag uitvoeringskosten	793	821
Totaal	10.347	11.056

In het verslagjaar hebben geen premiekortingen plaatsgevonden.

16. Overige baten

Deze post bestaat voornamelijk uit de ontvangen interest op waardeoverdrachten.

17. Saldo overdrachten van rechten	2013	2012
Inkomende waardeoverdrachten	785	346
Uitgaande waardeoverdrachten	-420	-538
	365	-192

(bedragen in duizenden €)

18. Pensioenuitkeringen	2013	2012
Ouderdomspensioen	-6.746	-6.621
Tijdelijk ouderdomspensioen	-914	-1.501
Weduwen-, weduwnaars- en partnerpensioen	-1.062	-937
Tijdelijk weduwen-, weduwnaars- en partnerpensioen	-22	-22
Wezenpensioen	-16	-9
Anw-hiaatpensioen	-89	-63
Afkoop pensioenen	-246	-243
Arbeidsongeschiktheidspensioen	-177	-198
Slotuitkeringen	-44	-21
	-9.316	-9.615

19. Herverzekeringen	2013	2012
Premies herverzekering	-207	-209
Uitkeringen herverzekering	-	-
Mutatie herverzekerde pensioenverplichtingen	-1	1
	-208	-208

Het fonds heeft het arbeidsongeschiktheids- en het overlijdensrisico op basis van een stop-loss contract herverzekerd bij Zwitserleven. Er bestaat geen recht op winstdeling.

20. Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	2013	2012
Bestuurskosten	-92	-90
Administratiekostenvergoeding	-715	-701
Accountantskosten	-30	-41
Certificerend actuaaris	-20	-20
Adviserend actuaaris	-69	-75
Overige advisering	-21	-51
Contributies en bijdragen	-26	-34
Dwangsommen en boetes	-	-
Overige kosten	-6	-1
	-979	-1.013

Het fonds heeft geen medewerkers in dienst. De bestuursleden die in dienst zijn van de werkgever nemen tegen normale voorwaarden deel aan de pensioenregeling van het fonds. Gepensioneerde leden van het bestuur en het verantwoordingsorgaan ontvangen een vacatievergoeding per vergadering en kilometervergoeding voor reizen. Er worden geen andere vergoedingen aan bestuursleden ten laste van het fonds verstrekt. Vergoedingen aan externe bestuursleden komen voor rekening van de werkgever.

De bestuurskosten omvatten onder meer de kosten voor bestuursmanagement door de aan het externe bestuurslid verbonden onderneming.

(bedragen in duizenden €)

Honoraria accountant

	2013	2012
Onderzoek van de jaarrekening en verslagstaten	30	30
Andere controleopdrachten	-	11
Fiscale adviesdiensten	-	-
Andere niet-controlediensten	-	-
Totaal	30	41

4 juni 2014
Het bestuur

A.F. Rijksen, voorzitter

N. Mol

M. van Veenendaal

P. Dijkstra, secretaris

F.T. Duijst

C.W. Ittmann

OVERIGE GEGEVENS

Vaststelling jaarrekening

**Bestemming van saldo van
baten en lasten volgens de statuten**

Bestemming van saldo van baten en lasten

**Financiële overeenkomst met
verbonden ondernemingen**

Actuariële verklaring

Controleverklaring

OVERIGE GEGEVENS

Vaststelling jaarrekening

Het bestuur van Stichting Metro Pensioenfonds heeft de jaarrekening 2013 vastgesteld in de vergadering van 4 juni 2014.

Bestemming van saldo van baten en lasten volgens de statuten

Conform artikel 3 van de statuten heeft Stichting Metro Pensioenfonds ten doel het uitkeren of doen uitkeren van pensioen, alsmede de eventueel daarop toegekende toelagen en andere uitkeringen. Dientengevolge zal het saldo van baten en lasten op basis van bestuursbesluiten ten gunste dan wel ten laste van de reserve worden gebracht.

Bestemming van saldo van baten en lasten

Het saldo van baten en lasten is geheel ten gunste van de reserve gebracht.

Uitvoeringsovereenkomst met onderneming

De werkgever is voor de financiering van de uit het pensioenreglement voortvloeiende pensioenen aan het einde van iedere maand aan het pensioenfonds een doorsneepremie verschuldigd. De doorsneepremie is inclusief de door de werkgever in te houden deelnemersbijdrage en wordt uitgedrukt als een percentage van de som van de jaarsalarissen en variabele inkomens van alle deelnemers aan de reguliere pensioenregeling in enig jaar. De doorsneepremie bedraagt voor de reguliere pensioenregeling 18% van de totale salarissom. De doorsneepremie is berekend conform de wettelijke eisen en bestaat uit de actuariel benodigde premie voor de opbouw van de pensioenverplichtingen, een opslag voor uitvoeringskosten en een opslag voor het vormen en in stand houden van het eigen vermogen.

Indien het pensioenfonds gedurende drie achtereenvolgende jaren in onderdekking verkeert (dekkingsgraad onder 105%) is de werkgever bovenop de doorsneepremie een extra bijdrage verschuldigd ter grootte van tweederde deel van het verschil tussen het minimaal vereiste eigen vermogen en het aanwezige eigen vermogen. Eenderde deel van het tekort zal worden opgeheven door vermindering van de opgebouwde en ingegane pensioenen. Betaling van de extra bijdrage gebeurt onder voorbehoud van goedkeuring door de onderneming.

Indien de dekkingsgraad van het pensioenfonds zich boven 150% bevindt, en het pensioenfonds voldoet aan alle in de Pensioenwet gestelde eisen voor premiekorting, mede gelet op de financiering van voorwaardelijke toeslagen en toegepaste kortingen op de pensioenen, wordt op de doorsneepremie een korting verleend. De korting bedraagt in dat geval eenvijftiende deel van het aanwezige eigen vermogen boven 150% dekkingsgraad. De doorsneepremie zal niet lager worden dan de door de deelnemers verschuldigde bijdragen die door de werkgever op de salarissen worden ingehouden en zal nimmer negatief worden.

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Metro Pensioenfonds te Amsterdam is aan Towers Watson Netherlands B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het verslagjaar 2013.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds.

Voor de toetsing van de fondsmiddelen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht:

- Heb ik ondermeer onderzocht of de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld; en
- Heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten. Ik heb mij een oordeel gevormd over de waarschijnlijkheid waarmee het pensioenfonds de tot balansdatum aangegane verplichtingen kan nakomen, mede in aanmerking nemend het financieel beleid van het pensioenfonds.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum tenminste gelijk aan het wettelijk vereist eigen vermogen. Gemeten naar de wettelijke maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van een toereikende solvabiliteit.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De vermogenspositie van Stichting Metro Pensioenfonds is naar mijn mening voldoende. Daarbij is in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen beperkt zijn.

Apeldoorn, 4 juni 2014

D. den Heijer AAG

Verbonden aan Towers Watson Netherlands B.V.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het Bestuur van Stichting Metro Pensioenfonds

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening over 2013 van Stichting Metro Pensioenfonds te Amsterdam gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2013 en de staat van baten en lasten over 2013 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het inrichten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Metro Pensioenfonds per 31 december 2013 en van het resultaat over 2013 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Utrecht, 4 juni 2014

KPMG Accountants N.V.

F.J.J. Glorie RA